



# FÖRENINGEN FÖR FAMILJECENTRALERS FRÄMJANDE

## VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2009

### Sammanfattningsvis

- ”Nationell strategi för föräldrastöd 0-17 år – en vinst för alla” har på ett mycket tydligt sätt lyft fram vikten av det tidiga förebyggande arbetet. Kommuner och landsting rekommenderas att bygga upp familjecentraler, som presenteras som ett bra exempel – både på att erbjuda en mötesplats för föräldrar och barn och ett professionellt samordnat föräldrastöd.  
Utredningen om det framtida föräldrastödet involverade föreningen i flera olika aktiviteter.
- En seminariedag arrangerades i samarbete med Föreningen Förebyggande Socionomer och Akademikerförbundet SSR på Billingshus i Skövde den 16 september 2009 med temat ”Spännvidden i förebyggande socialt arbete”.
- Projektet ”Riskbruksarbete med familjecentralen som arena” startades.
- FFFF har fortsatt utveckla hemsidan som under året har haft 22 532 besök mot 13 847 under 2008. Det innebär en ökning med 8 685 besök under 2009.
- Antalet familjecentraler i Sverige är svårt att överblicka. Tyvärr har ett antal lagts ner under året till följd av Vårdvalsmodellen. Hur avtalen runt Vårdvalsmodellen utformas har visat sig vara av stor betydelse. Denna fråga har engagerat föreningens styrelse under det gångna året.
- Antal kollektiva medlemmar i föreningen var år 2009 188 st, att jämföra med 180 st år 2008.

### Kansliet i Karlstad

Föreningen har under året köpt 65 % kanslitjänst från Studieförbundet i Karlstad. Fr o m november 2009 är kanslisten anställd på 50 %. Vår kanslist Helene Söderlind har under året bl a arbetat med att hålla hemsidan uppdaterad, ansvarat för utskick av medlemsinformation, kontrollerat medlemsavgifter och uppdaterat maillista och medlemsregister. Helene har också arbetat med planering av föreningens konferens, förmedlat kontakter mellan styrelsen och medlemmarna, men även andra som har kontaktat kansliet av olika orsaker. Sammanfattningsvis har Helene på många sätt underlättat styrelsens arbete och har även skött föreningens bokföring i samarbete med föreningens kassör.

## Styrelsen

Styrelsen har under 2009 haft 9 protokollförda möten och däremellan åtskilliga mail- och telefonkontakter. Kontakten med medlemmarna har till största delen gått via kansliet. Ett medlemsblad har skickats ut. Styrelsen har genomfört aktiviteter utifrån samtliga punkter i verksamhetsplanen. Några aktiviteter som kan lyftas fram är:

- Föreningen har skrivit Yttrande över Betänkandet Föräldrastöd – en vinst för alla
- Som ett led i att utveckla arbetet på familjecentralerna när det gäller socionomernas yrkesroll har FFFF tillsammans med Föreningen Förebyggande Socionomer och Akademikerförbundet SSR arrangerat och genomfört arbetsseminariet/konferensen ”Spännvidden i förebyggande socialt arbete” den 16 september 2009 i Skövde. Syftet var att få en klarare definition av förebyggande socialt arbete. Målet är att ge ut ett policydokument om socionomens förebyggande arbete. Representanter från FFFF samt Föreningen Förebyggande Socionomer deltar i en referensgrupp kring det arbetet. Dokumentation från dagen finns på FFFF’s hemsida, under konferensdokumentation.

## Konferens och årsmöte i Örebro den 25 – 26 maj

Föreningens årliga konferens genomfördes den 25-26/5 i Örebro och hade temat "För Familjecentraler i en Föränderlig Framtid". Konferensen hade 430 deltagare.

Under luncherna satt deltagarna uppdelade på yrke för att underlätta samtal och utbyte av erfarenheter.

En utvärdering av konferensen gjordes och de flesta nöjda eller mycket nöjda med konferensen som helhet.

Innehållet i konferensen blandades av föreläsningar och miniseminarier som var valbara.

Huvudföreläsningar var:

- Erfarenheter kring utvärderingen av Västra Götalands familjecentraler – Vibeke Bing
- Värdegrund i mötet med barn – Lars H Gustafsson
- Nationella föräldrastödsstrategin – En vinst för alla – Maria Larsson
- Samspelets betydelse för det lilla barnets utveckling - Kay Karlsson
- Förändringar i familjestrukturen vid migration och anpassningsprocesser – Riyadh Al Baldawi

Förutom föreläsningar hölls även 7 olika seminarier i 2 pass.

Rubriken till miniseminarier var:

- Barnkonventionens plats på familjecentralen – Margaretha Thyr
- Eget ansvar – delad glädje – Helene Rydberg
- Föräldrars dryckesvanor. Hur kan familjecentraler påverka? – Bo Brantefors
- Utveckling av regionala nätverk – Inger Malm och Ylva Söderlind från FFFF’s styrelse
- Tidigt föräldrastöd ger trygga barn – projekt Pinocchio – Riina Mast
- Vägledande samspel – Karin Edenhammar

Årsmötet genomfördes den 26/5, där styrelse valdes och verksamhetsplan och budget för det kommande året fastslogs.

Konferensen dokumenterades av Eva Gärdsmo Pettersson och finns att ladda ner på föreningens hemsida [www.familjecentraler.se](http://www.familjecentraler.se). Dokumentationen kan även beställas från kansliet.

## **Den nationella frågan**

Styrelsen har representerat föreningen vid ett samråd om formerna för det framtida föräldrastödet i Sverige efter inbjudan från Socialdepartementet. Föreningen har också skrivit "Yttrande över Betänkandet Föräldrastöd – en vinst för alla". Skrivelsen är publicerad på FFFF's hemsida. Föreningen arbetar på olika sätt för att öka kunskapen om familjecentraler och det arbete som utförs där. En representant från styrelsen har deltagit i samverkansgruppen som skapades som stöd till Statens folkhälsoinstitut (FHI) för utveckling av föräldrastöd.

## **Regionala nätverk**

På hemsidan har sökfunktionen utvecklats så att den även innefattar avdelningen Regionala Nätverk. En regionbaserad förteckning på familjecentraler och information om befintliga nätverk och deras utvecklingsområden påbörjades under 2008. Det arbetet har fortsatt under 2009. I dag finns 21 olika regioner i Sverige med familjecentraler eller familjecentralslänkande verksamheter. Avdelningen Regionala Nätverk på föreningens hemsida är tänkt som ett forum för informations-, diskussions- och erfarenhetsutbyte.

Vid årets konferens i Örebro ägnades ett av seminarierna åt att skapa förutsättningar för och klarhet kring fortsättningen. Ett annat syfte var att få kännedom om befintliga samordnare eller finna kontaktpersoner för resp. region gentemot föreningen.

Helene Söderlind på kansliet och Inger Malm i styrelsen har därefter fått in underlag för uppdatering av informationen gällande existerande familjecentraler och familjecentralslänkande verksamheter, deras kontaktuppgifter och uppgift om befintliga samordnare/kontaktpersoner.

Arbetet fortsätter med att ytterligare utveckla avdelningen utefter medlemmarnas önskemål och behov.

## **Kulturella aktiviteter på familjecentralerna**

Ett första möte på Kulturrådet har ägt rum under året. Med utgångspunkt från detta möte planerar styrelsen någon form av inventering av de kulturella aktiviteter som idag bedrivs ute på de enskilda familjecentralerna. Vi har följt upp några av de råd vi fick med oss angående eventuella projektpengar som finns att söka till kulturaktiviteter. Arbetet med att förnya och skriva om "Biblioteksprojektet" har av olika skäl fördröjts men kommer att följas upp under 2010. Värd för FFFF's årskonferens 2011 kommer att vara Umeå kommun och konferensen kommer att ha kultur som tema. Representanter från styrelsen deltar i planeringen av konferensen tillsammans med den lokala arbetsgruppen.

## **Stimulera till fortsatt arbete med forskning och utvärdering**

Styrelsen försöker bevaka pågående forskning och utvärdering av familjecentraler och sprida information till medlemmar och andra intresserade, bland annat via vår hemsida. Inom hälso- och vårdsektorn ställs allt högre krav på att arbetet ska utvärderas och att evidensbaserade metoder används. En förutsättning för att få medel från FHI för utveckling av föräldrastöd är också att det finns ett nära samarbete med forskningen. I samband med 2009 års FFFF-konferens samlades några forskare och utvärderare för att planera fortsatt kunskaps- och erfarenhetsutbyte. I samband med den nordiska familjecentralskonferensen i Helsingfors 2010 kommer forskning och utvärdering av familjecentraler vara temat för ett seminarium. Konferensen kommer att ha deltagare från flera av de nordiska länderna.

### **Utåtriktat arbete**

Under 2009 har representanter från föreningen medverkat och deltagit i flera konferenser och möten runt om i landet och utomlands:

- Flera styrelseledamöter deltog på olika platser i landet i Satellitkonferensen den 31 mars när den nya strategin för föräldrastöd presenterades av folkhälsominister Maria Larsson.
- Årliga samverkansdagen för familjecentraler samt övriga intresserade i Jämtlands län - "Hur länge kan vi stötta föräldrar utan att tappa barnperspektiv?" den 22 april i Östersund.
- Stora rådet, Socialstyrelsen, den 19 oktober i Stockholm
- Under hösten 2009 har Vibeke Bing representerat föreningen i samband med två EU-konferenser; en i Stockholm och en i Bryssel.

### **Nordiskt samarbete**

De nordiska länderna inbjöds till föreningens konferens i Örebro 2009. Deltagare från Finland och Norge hörsammade inbjudan. I maj 2010 genomförs den andra nordiska familjecentralskonferensen i Helsingfors. Styrelsen har utgjort stöd och bollplank till planeringsgruppen i Finland.

### **Riskbruksprojektet**

Föreningen har sedan mars arbetat med ett projekt finansierat av Statens folkhälsoinstitut. Syftet är att förstärka samhällets arbete med att förhindra och minska riskbruk av alkohol och tobak hos blivande föräldrar och föräldrar till barn 0-5 år. Projektet drivs i nära samverkan med det nationella Riskbruksprojektet som sedan 2005 arbetat med att sprida information till bl.a. mödra- och barnhälsovården.

Under 2009 har projektet varit inriktat på att samla in erfarenheter av alkohol och drogförebyggande arbete som redan bedrivs vid landets FC. Dessutom har information om projektet samt kunskap om riskbruk skett till ett antal familjecentraler. De nationella nätverk som finns inom föreningen har varit till god hjälp. Informationsträffar har hållits i 6 regioner, 14 familjecentraler och vid årets rikskonferens samt tre andra konferenser. I samverkan med Västmanland har det även genomförts en utbildningsdag.

En webbenkät har via landets samordnare spritts till personal vid landets FC. Enkäten avslutades under november och drygt 300 personer besvarade den. Syftet var att kartlägga kunskaper kring levnadsvanor bland personalen och om hur man arbetar med dessa frågor. Resultatet kommer att presenteras på föreningens hemsida.

### **Gävle den 14 april 2010**

#### **För styrelsen**

Tinna Cars-Björling  
ordförande